

TISZÁNTÚL

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

XIX. évfolyam 174. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. július 30.

A berettyóújfalusi választás.

Cziffra Kálmán győzött 31 szótöbbséggel.

Nagy küzdelem után eldőlt a berettyóújfalusi választás sorsa: 31 szótöbbséggel Cziffra Kálmánt választották meg Balogh Tihamérral szemben.

A választás fényes győzelem Cziffra Kálmánnak, de Balogh Tihamér pártja is azzal a tudattal vonulhat haza a küzdelem után, hogy mindent megtettek jelöltjük érdekében, a mit tehettek.

Két rendkívül népszerű jelölt állott egymással szemben Berettyóújfaluban. Ugy Cziffra Kálmán, mint Balogh Tihamér az egész kerületben általános tiszteletnek és népszerűségnek örvendenek; náluk alkalmasabb jelöltek a pártok alig találhattak volna. Maga az aránylag esekély szótöbbség mutatja, hogy az utolsó óráig bizonytalan volt a végső eredmény; eleinte állandóan Balogh Tihamér pártja vezetett, de a délután folyamán lassan előnyomult a munkapárt s az est meghozta Cziffra Kálmán győzelmét.

Ki kell emelnünk a szavazás zavartalan, nyugodt lefolyását. Apróbb incidensektől eltekintve, a választási aktust semmi sem zavarta; a berettyóújfalusi kerület választó közönsége magyaros tüzzel és lelkesedéssel, de meg nem feledkezve a kellő korlátokról, gyakorolta legszebb alkotmányos jogait.

A választás alatt a Tiszántúl tudósítója állandóan kint tartózkodott Berettyóújfaluban s így Nagyvárad

és a vidék közönsége szerkesztőségünk útján állandóan pontosan értesült a választás mozzanatairól.

*

Kiküldött tudósítónk a következőkben számol be a választás lefolyásáról:

A választók felvonulása.

Már a kora reggeli órákban magas porfelhőt kavart a nyári szél Berettyóújfaluhatárában. Lassanként pompás kocsisorok bontakoztak ki a porfelhőkből és nemzeti színű lobogók alatt csak úgy özönlött a választók tömege az újfalusi határban kijelölt választási területre. A választási terület a vasuti állomás közelében lévő hatalmas térségre van helyezve.

Mindkét párt részére külön-külön sátrak vannak felállítva. A rend fenntartására huszárok, gyalogosok és csendőrök vannak kirendelve.

A katonaság széles területet kerit körül, amelyben a választók előre meghatározott rendben foglalnak helyet.

A választás kezdete.

Pontban 9 órakor Örley György választási elnök megnyitja a választást. A munkapárt részéről ép úgy, mint a függetlenségi párt részéről megteszik az ajánlatokat. A munkapárt ajánlása iken Cziffra Kálmánt s a függetlenségi iken Balogh Tihamért ajánlják.

A hivatalos funkciót teljesítő tisztviselők elfoglalják helyeiket és kezdetét veszi a választás. A szavazás sorrendjét sorshuzás útján döntenek el. A sors a függetlenségi pártnak kedvez, ők kezdik a szavazást.

A szavazás helyiségét csendőrök veszik körül. Örley kiadja a garancsot, hogy csak egyesével bocsássonak be szavazókat.

A második küldöttségen ötös turnusokban szavaztak.

Kint pompásan süt a nap s azöld mezőn fehér női toalettek tünek fel. Újfaluból, Nagyváradról automobilon, magánfogatok robognak nagyrészt nőikkel megtelve, akiket a választás izgalma vonzott a választásra.

Az első órában nagyon lassan folyik a választás.

Cziffra Kálmánnak	69
Balogh Tihamérnak	180

a szavazata.

A választási vonat.

A választás színes tömegében egyszerre mozgolódás támad. Megérkezett a választási vonat. Csupa Cziffra Kálmán lobogót lenget a vonat ablakaiból a szél. A pályaudvaron Morvay Zsigmond, Rednik Gábor, Ertsey Péter és sok-sok választó fogadja a vonatot.

Mikor minden kocsiból kiszállottak a választók, egyszerre rázendül a Rákóczi induló lelkesítő hangja, melynek elhangzása után Ertsey hatalmas Cziffra lobogót vesz fel s a menet élére állva vezeti a tömeget a választási helyiség felé. Utközben állandóan szól a Cziffra Kálmán kertésznótája.

11 órakor még mindég Berettyóújfaluból szavaznak a Balogh pártiak.

Ekkor a szavazatok aránya a következő:

Cziffra Kálmán	99
Balogh Tihamér	197

Az első letartóztatás.

Javában áll a szavazás, mikor jelentik a választási elnöknek, hogy két borsi gazda a munkapárthoz jött át és onnan választókat igyekszik toborozni Balogh Tihamér részére. Wertheimstein Henrik főszolgabíró azonnal felkeresi a borsi korteseket és mert az elnök rendelete ellenére át mertek jönni a határon, nyomban letartóztatta. A korteseket két zsendár fogta közre és kísérte be a község házára. A két első letartóztatást követte a második. Egy berettyóújfalusi gazda feleselni

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. **Telefon 419.**

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek
Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

kezdett az elnökkel, a miért szintén a községe házára került.

12 órakor a szavazatok aránya a következő:

Cziffra Kálmán	176
Balogh Tihamér	257

Fél egy órakor némileg javult a helyzet a Cziffra párton. Ekkor

Cziffra Kálmánnak	214
Balogh Tihamérnak	280

majd

Cziffra-nak	337
Balogh-nak	357

a voksa.

Tizenkét órakor megrohanják a választók az étkező sátrakat. Ettől kezdve állandóan szól a zene s a választók ugyanezek hangosak.

Két órakor

Cziffra Kálmán	421
Balogh Tihamér	473

szavazattal halad.

Károlyi Mihályt kivezetik a csendőrök.

A Balogh-párt lassan küldi a szavazóit az urnához.

Most szavaz az első küldöttség Szentpéterszeg községe.

Az elnök egy szavazót visszautasít, mert a személyazonossági tanúk nem igazolják. Alig megy ki a helyiségből, mikor gróf Károlyi Mihály képviselő társaságában visszatér.

— Az én felelősségemre igazolom, ezt az embert elnök ur!

— Nem kérdeztem önt!

— Kérem egy kérdést akarok az elnök urhoz intézni.

— Az elnököt csak kérni lehet.

— Én . . .

— Az elnökkel vitázni nem lehet. Hagyja el a helyiséget, mert kivezettettem!

— Szeretném látni!

— Csendőr!

Parancsol harsányan Örley s már meg is jelenik a két csendőr.

— Vezessék ki ezt az urat. És ekkor Károlyira mutatott.

Károlyi Mihály gróf megindult a kijárat felé, ahol méltatlankodva mondta:

— Ezt megjegyzem magamnak!

Három órakor a szavazatok állása a következő:

Cziffra Kálmán	466
Balogh Tihamér	522

A közönség, a választás és a „Tiszántul“.

Mig Berettyóújfaluban izgalmasan folyt a választás, idebent a bihari metropolisban sokkal nagyobb fokra hágott az érdeklődés, mint bármelyik más választás alkalmával.

És mint máskor is, ugy a jelen esetben is a „Tiszántul“ a legnagyobb készséggel és teljes apparátussal állt a közönség rendelkezésére. Egyik belmunkatársunkat kiküldöttük Berettyóújfaluba, hogy pontos és gyors híradással szolgálhassunk. Bent a redakcióban pedig egész nap inspekción tartottunk, mert számítottunk arra, hogy a publikum szüntelenül érdeklődni fog a választás eseményei és egyes fázisai iránt.

Ebben a föltevésünkben nem is csalódtunk. Egész Nagyvárad kíváncsian leste a beröppenő híreket s a Tiszántul különkiadá-

sai voltak az elsők, amelyek kielégítették a közönség kíváncsiságát.

De emellett valóban meglepő volt az a nagyszámú érdeklődés, amely telefon útján fordult hozzánk hiteles adatokért. A komoly és megbízható sajtó iránti bizalom megnyilvánulását láttuk ebben és mi a legnagyobb készséggel közöltük városi és vidéki előfizetőinkkel az eredményeket.

Mi hoztuk be a városba a választás legizgalmasabb konfliktusát, gróf Károlyi Mihály kivételét. Plakátjaink előtt százzal tolongtak. Több mint nyolcszáz felvilágosítást adtunk tegnap s közöltük a következő nagyobb eredményeket.

Délután 4 órakor a szavazatok állása a következő:

Cziffra Kálmán	555
Balogh Tihamér	614

Már ekkor telefonon hajszolták és rendelték be a szavazókat.

Délután fél 6 órakor a szavazás állása a következő:

Cziffra Kálmán	653
Balogh Tihamér	692

A Balogh-pártban leirhatatlan az öröm, de titokban nagy az aggodalom, hogy este előkerül a Cziffra-párt tartalék szavazata. Ugyis lett.

Este fél 7 órakor a szavazatok egyenlők Balogh és Cziffra 869.

Ekkor már csak Csökmő volt hátra, ahol 60 szavazatra számított Cziffra és 30-ra Balogh.

Az első záróra.

A második szavazatszedő küldöttség-nél már delután 6 órára kitűzte az elnök a zárórát. Hat órakor ennél a küldöttség-nél

Cziffra Kálmánnak	517
Balogh Tihamérnak	370

szavazata volt.

A második küldöttség-nél a legizgalmasabb élet uralkodik. Csökmő község meglepetést hozott. Itt a munkapárt 30 szavazatra számított és 65-en adták le voksukat Cziffra Kálmánra.

Ekkor már nyomulni kezdett előre a Cziffra-párt.

Záróra a II-ik küldöttség-nél.

8 órát ütötte az óra harangja, a kalapács, mikor Örley kihirdette itt is a zárórát 9 órára.

Most következett a pótszavazás. Egy-másután voksoltak le az elmaradt szavazók. Ekkor vonult fel a munkapárt tartalék csapata.

Ujfaluból még ekkor 40 voksa volt Cziffra Kálmánnak.

Cziffra Kálmán győzött.

Kilenc órakor az elnök kérdésére:

— Van-e még több szavazó?

— Nincs! Hangzott mindenfele.

Ekkor Cziffra Kálmánnak 970 Balogh Tihamérnak 939 szavazata volt. Így Örley Cziffra Kálmánt 31 szótöbbséggel képviselőnek jelentette ki.

A választók tömege erre zászlókkal a Cziffra kortesnótát dalolva vonult Miskolczy Pál közjegyző lakása elé, ahol már várako-

zott Cziffra Kálmán. Itt az új képviselőt nagy ovációban részesítették.

A választók ezután a különvonattal elutaztak lakhelyeikre.

A példás rendet a katonaság Arlow alvezéres parancsnoksága alatt tartotta fenn.

Választás Huszton.

A Nyegre László főispánra történt kinevezése folytán megüresedett huszti választókerületben tegnap reggel kilenc órakor kezdődött meg a választás. Az ellenzék nem állított jelöltet, így a munkapárti képviselőjelöltet, dr. Illés Józsefet egyhangulag választották meg.

Harkányi miniszter jelölése.

A nagyszentmiklósi választókerület végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy küldöttséget ment Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszterhez. A küldöttség föl fogja ajánlani a miniszternek a nagyszentmiklósi mandátumot és megkéri, hogy augusztus 9-én mondja el programbeszédét. A küldöttséget Rónai Jenő nyugalmazott főispán, országgyűlési képviselő, a nagyszentmiklósi kerület munkapártjának elnöke vezeti.

Béketárgyalások előtt.

Küzik Európából Törökországot.

Ma kezdődik a béketárgyalás. Nem fog simán és gyorsan megszületni a várt béke, ha ezt remélik is, mert annyi érdeket és különvéleményt kell összeegyeztetni, hogy a tárgyalások vagy megszakadnak vagy nagyon soká fognak tartani. Addig is, míg a tárgyalásokat megkezdik, a legkülönbözőbb hírek látnak napvilágot, de még jó, hogy rögtön meg is cáfolják ezeket a híreket.

A porta nagyban bizik abban, hogy a hatalmak nem tudnak majd megegyezni és így még nagyobb lesz a zavar. Egyelőre azonban téved, mert a hatalmak — a legújabb hírek szerint — egyetértének, sőt ha Törökország nem enged, úgy a szövetségesek kiüzik Európából, előbb elfoglalva Konstantinápolyt.

Küzik Törökországot.

Pétervár, július 29. Igen jó forrásból származó odesszai magánjelentés szerint Majorescu miniszterelnök kijelentette, hogy a bukaresti békeértekezlet delegátusainak első feladata alkalmasint az lesz, hogy kollektív lépést tegyenek a hatalmaknál, hogy ezek bírják rá Törökországot a londoni békeértekezlet határozatainak respektálására.

Ha Törökország ezután is vonakodnék a hatalmak kívánságának eleget tenni, akkor a balkáni koalíció a törököket az európai Törökországból, Konstantinápolyt elfoglalva, egészen kiüzné.

Az előzetes béke aláírása után továbbá a balkáni államok királyai konferenciára fognak egybegyűlni, amelyen a balkáni egysülnak miként való fentartásáról fognak tanácskozni.

Fölváltják a katonaságot Szkutariiban.

Szkutari, július 29. Az angol és a német tengerészkülönítményeket már fölváltották, az osztrák és a magyar különítmény fölváltása folyamatban van; a franciákat július 31-én fogják Marseillesbe behajózni és Olaszországból a legközelebbi időben egy zászlóalj gyalogságot várnak. A hatalmak elhatározták továbbá, hogy az albán

tengerpartnál szolgálót teljesítő nagy hajókat kisebbekkel fogják kicserélni.

Meg lesz a béke.

Cetinje, jul. 29. Mértékadó körök fel fogása szerint a békekötést a legközelebbi napokra várják. A montenegrói kormánynak a helyzetre vonatkozóan Belgrádból kapott legújabb értesülései optimisztikusok. Szerbia engedékeny álláspontra helyezkedett. A belgrádi kormány nem fojza követeléseit túlfeszíteni és ezzel kockára tenni a fegyverrel kivívott eredményeket.

A drinápolyi kérdés.

Páris, jul. 29. A politikai helyzet mai alakulását kedvezőbben ítélik meg. Németország nem fogja ellenezni a Törökország ellen való lépést, viszont Oroszország eláll az Ázsiában tervezett lépéstől, hogy a helyzetet ne bonyolítsa. Ilyen körülmények között itteni politikai körökben azt hiszik, hogy a drinápolyi kérdés nem fog európai bonyodalmat okozni.

A bolgárok veresége.

Bécs, jul. 29. A Zeit belgrádi levelezője jelenti: A harc az egész vonalon tart. Különösen hevesen küzdenek Carevoszélónál, a hová a bolgárok előrenyomultak. A szerbeknek sikerült véres harc után a bolgárokat még előbbi hadálásaikon túl is visszaverni. A szerbek megszálltak néhány fontos pozíciót és állítólag Medics ezredes vezérletével egy bolgár dandárt is elfogtak. Ezt hivatalosan még nem erősítették meg, de úgy látzik, hogy a hír igaz.

Szaloniki, jul. 29. A görög csapatok a bolgárokat, akik Dzumaja-Baláig vonultak vissza, csaknem egészen bekerítették és zsákmányul ejtették a bolgár vezérkar podgyászát fontos tervekkel és parancsokkal.

Belgrádi követünk a harctéren.

Belgrád, jul. 29. A belgrádi osztrák és magyar követség katonai attaséja, Jellinek Ottó őrnagy egy katonai vonattal Üszkübbe utazott és onnan a harctérre megy. A szerbek ugyanis alkalmat akarnak adni Jellinek őrnagynak, hogy meggyőződjék a bolgárok kegyetlenkedéseiről.

Merénylet Daneff ellen.

Nagy kerülőuton — mert Szófiában hihetetlenül szigorúan működik a cenzura — jut hozzánk a hír, hogy Daneff volt miniszterelnök életét veszedelem fenyegeti. Hetekkel ezelőtt jelentették Szófiából, hogy a volt miniszterelnök ellen merényletet követtek el, de a revolvergolyó célt tévesztett. Akkor hivatalosan megcáfolták ezt a hírt.

A MI HÁZUNK.

A nagyváradi Katholikus Kör új palotája. — 402 négyzetméteres nagyterem. — Már az emeleti részt építik.

A mostani közgazdasági pangás teljesen megbénította az építőipart. Mig más években ilyenkor, a legnagyobb dolog idején alig volt utca, ahol téglá, vas, épületfa garadák ne jelezték volna az építkezéseket, most az egész város területén alig három-négy helyen dolgoznak az építőmunkások. Az építő ipar pangása pedig nyomasztóan hat az összes iparágakra épen úgy, mint a munkásviszonyokra. A jelenlegi szomorú körülmények között igazán jótétemény számba

megy minden építkezés s aki módot és alkalmat ad a munkáskezek foglalkoztatására, áldásos dolgot művel, mert a nyomortól, nélkülözésektől menti meg a munkás-családokat.

Ilyen áldásos munkát művelt a nagyváradi I. szertartású káptalannak nem csak vezetője, de igazi disze: dr. *Belopotoczky Kálmán* v. b. t. t., nagyprépost, mikor áldott jó szívének sugallatára elhatározta, hogy a katolikus hitélet emelésére, a katolikus öntudat fokozására új, diszes, sőt monumentális hajlékot emeltet a nagyváradi Kath. Körnek.

A fenkölt lélekből fakadt nemes eszme megvalósítására fejedelmi bőkezűséggel gondoskodott, a kiváló főpap, mikor közel kétszázézer koronát áldozott a messze jövőre kiható nagy cél megvalósítására.

Abból az alkalomból, hogy most már az építkezéssel elérkeztek az egész épület tulajdonképeni központjához: a nagyterem építéséhez, helyén valónak tartjuk az építéstről részletesebben megemlékezni.

A tervek.

Az építéssel *Sztarill* Ferenc jónévű nagyváradi építésszt bízták meg, aki a terveket is készítette.

A tervezésnél számolni kellett azzal, hogy az egész épületet a Katholikus Kör jelenlegi udvarán és kertjében kell felépíteni, akként, hogy a régi utcai épület, két szárnyával egyetemben és a nyomda helyiségek az eddigi állagában megmaradjon s legyen a körnek kerthelyisége is.

A Kör új helyisége az udvaron és kertben szabadon álló két emelet magasságú épület lesz.

A kapu bejáróból fedett összekötő csarnok vezet a lépcsőház előcsarnokába.

Az alag sorban nyerne elhelyezést a konyhák, kamarák, a mellékhelyiségek, a mindennapi étkező helyiség, a szolga lakása, a fa-, szén- és papírraktárak. Továbbá itt lesz egy téli tekepálya.

A földszinten tágas helyiségek lesznek a kör részére: két oldalt és a közepén salónok, olvasó és játékszobák, könyvtárhelyiség, titkári szoba, s mellékhelyiségek. Az épület végén tágas fedett veranda és a kertben nyári fedett tekepálya. A körhelyiség egyes termei eltolható üvegfalakkal lesznek elválasztva, akként, hogy szükség esetén egy helyiséggé alakítható át a kör több helyisége.

Az előcsarnokból egy fölépcső és két melléklépcső vezet az első emeletre, a három hajós nagyterembe, amely az egész épület központja.

A nagy terem 20·10×20 méter, tehát összesen 402 négyzetméter területű lesz, vagyis körülbelül olyan, mint a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok nagyterme; a Kath. Kör nagyterme egyike lesz Nagyváradon a legtágasabb termeknek. Ezenkívül a nagytermet a háttérben nagy szinpadi előadó-emelvény egészíti ki, amely nemcsak hangversenyek, felolvasások, hanem színelőadások tartására is bőven megfelel.

A nagyterem közép hajója 10 méter magas, míg két oldalon a bejárat felett hosszú félkör alakban karzat fut végig, amelyen szintén elfér pár száz ember. A terem befogadó képessége így a Csarnokénál jóval nagyobb lesz.

A diszterem előcsarnokától jobbra és balra ruhatárak lesznek.

A nagyterem előcsarnokába a régi épület folyosójáról is be lehet jutni a földszinti előcsarnok felett, nyitott terrasszon át.

A II. emeleten, mint már említettük, lesz ez U alakú karzat, előcsarnokkal, ruhatárral és külön lépcsőházzal.

Az épületet vaslemezzel fedik s az egész épület tűzmentes anyagból készül.

A helyiségek melegviz-fűtéssel és villanyvilágítással lesznek ellátva.

A helyiségek a legmodernebb kényelemmel, pompásan lesznek berendezve. Szóval a Kath. Kör új helyisége egyike lesz Nagyvárad legszebb hasonló célú középületeinek s hirdetni fogja az áldottlelkű főpap kellőleg nem is méltányolható bőkezűségét, amellyel örök hála kötelezte Nagyvárad katolikus társadalmát.

Az építkezés.

Dacára a folytonos kellemetlen időnek, amely a munka gyors menetét hátráltatta, szépen haladnak az építkezéssel.

A földszinti rész már elkészült s jelenleg a nagyterem építésénél tartanak. A hatalmas vasoszlopok is be vannak állítva, úgy hogy most már az egész terem óriási méretei a laikusok által is kivehetőek.

Amennyiben az időjárás kedvező lesz az építkezésre, novemberre teljesen elkészül a monumentális épület s a Kath. Kör beköltözhet új otthonába és megkezdheti a kör működésének új korszakát, amely az előlelekből ítélve, az eddiginél is fényesebb, virágzóbb lesz.

A diszterem alkalmas lesz arra is, hogy befogadja ünnepélyek, multságok alkalmával a Kath. Népszövetség tagjainak ezreit, akik az egyre növekedő taglétszám mellett már-már nem is találhatnak Nagyváradon elegendő nagyságú helyiséget.

Egyben hirdetni fogja az új otthon egy fenkölt lelkű, ideális gondolkozású főpap nemes lelkének áldozatkészességét.

Visszaemlékezések a Népszövetség Anna-bálijára.

Amikor már a lapok (kivéve a felekezeti lapocskákat) meghozták a beszámolót a népszövetségi Anna-bájlóról, a rendezőség kezdi kipihenni az előkészületek és végrehajtás nehéz fáradatait, lehetetlen megemlékezés nélkül hagyni azt az igazi lelkesedést, mely a rendezőséget kitartásra buzdította és a multság ily fényes sikerét eredményezte.

A vezetőségen kívül az érdem *Tuka János* és *Fleisz Elek* uraké, kik a rendezőség minden tagjával fáradságtalan munkásságot fejtettek ki a rendezés körül. Ők ugyszólván a névtelen munkásokat képviselték, kik feltűnés nélkül, de lelkesen, példás odaadással és buzgalommal dolgoztak azon a térről, melyet az összrendezés számukra kijelölt.

Epizódokban sem volt hiány.

A rendezőség szemfüles tagjai elesipnek egy erősen keleti orru ifjút, amint jegy nélkül be akar surranni a táncterembe. Kérdőre vonják s bemutatja magát: *Schvarcz Izrael*, a Nagyváradi Napló munkatársa vagyok. A rendezőség nem enged. Azt mindenki mondhatja. Az urfi zavarba jön. Előkerül a Tiszántúl egyik lelkes munkatársa, ki minden újságíró ismer Váradon. Parbeszed fejlődik ki s a megszorult atyafi mind-

inkább zavarodik és hebeg s végső zavarában, mikor szemébe vágják, hogy a Nagyvárad Napló szerkesztője bizonyára nem örül annak a muakatársnak, ki 60 fillérért képes a besurranás sikos talajára lépni, jellemző szavakkal vágja ki magát: „Volt kérem, de egy szürke ruhás rendező elvette.” Azonban a rendezőségben nem tudott rá ismerni arra, aki állítólag elvette jegyét s így kénytelen volt még nagyobb orral távozni és egy őrizetlen pillanatban eltűnt az éj sötétjében.

A rendezésből körülbelül 20-an még hajnalban gyalog mentek ki s kirándulásokat rendeztek az erdőben.

Mikor a 11 órás vonattal a vezetőség is kiment, tette készen várták őket. Persze a sátorkészítéshez, stb-hez nem öltöztek úgy mint a mulatsághoz. A fürdőző publikum nagy érdeklődéssel nézte, s meg is jegyezte: Ezek úgy látszik külön fizetésért jöttek ki, s estefele nagy volt a csodálkozás, hogy azok, kik felgyűrt ujjal a nap égető hevében a sátrakat készítették, mint bálrendezők is megállták helyüket. Hja! nálunk van lelkesedés. Mi nem torokkal, de tettekkel igyekszünk célunkat elérni.

A táncrendezőkről is meg kell emlékeznünk. Két vérbeli tárnerendező, Barza Antal és Galló János a zsufolt terem dacára oly ügyesen intézték a dolgukat, hogy aki látta, csak a legnagyobb elismeréssel adózott nekik. Legkedvesebb jutalmuk azonban azt hisszük, az a kedélyes pajzán jó kedv volt, mely a mulatságot jellemezte, s amit legelőször kellett volna említenünk, az a sok bájos mosoly, melyet a hölgyektől kaptak.

Szép volt a multság, sajnálhatja, aki elmaradt róla. A kitűnő vendéglői ellátás Dancs János fürdőbérlet díszéri lys.

Vázsonyi Vilmos barátja thálest árult Nagyváradon.

Fenyegetődzik a hajdani milliomos.

Nagy zajt csapott tegnap a rendőrségen egy öreg bácsi, akit a rendőr az utcáról hozott be. Meg volt rakva elől-hátul zsidó szertartási cikkekkkel, ezüsfürtös thálestekkel, rojtos cicessel, avas papirosu könyvekkel.

— Hogy mernek engem előállítani! Tudja a fogalmazó ur, hogy ki vagyok én? . . .

— Öreg, ne sokat beszéljen, mert becsukatom. Engedély nélkül nem szabad árulni semmit.

De az öreg utcai kereskedő nem hallgatott.

— Figyelmeztetem a rendőrtiszteket, hogy én a főispán barátja vagyok. Vázsonyi Vilmos puszipajtásom. Leköteleztem vagy száz képviselő. Csak egy szavamba kerül és elcsapatom az urakat! . . .

Az urak azt hitték, hogy örülttel van dolguk. Simán bántak vele, ki akarták szépen kérdezni, de bizony nehezen ment. Végre is sikerült kivenni az öregből, hogy tulajdonképpen kiesoda.

Metzer János berettyóújfalusi illetőségű, 62 éves kereskedő, aki már 5 év óta kóborog az országban és zsidó szertartási cikkeket árusít. Rejtélyes és nagyszabásu mult van mögötte, amelyben tényleg szerepelnek előkelő és közismert nevek is.

Metzer János valamikor dús gazdag ember volt s valószínűleg anyagi nexusban állott a nevek viselőivel. Az öreg vándor fáradtan tiltakozott a motozás ellen s kopott bársony mellényéből kihuzott egy fényképet.

— Itt van Vázsonyi dedikált fényképe. Ha lecsukatnak, irok neki és még a főkapitány is megüti a bokáját.

Elhallgattatták a mormogó öreget és megnyugtatták, hogy ha kijózanodik, hát esendben elutaztatják Berettyóújfaluba. Erre megbékélt az öreg és elmondotta, hogy valaha ötvenezer disznaja volt. Valamennyi mind megdöglött, mire ő vadászfegyverével kiállott a legmagasabb hegyre és az ég felé lövöldözött.

A kihágási ügyosztályon esend volt ebben a percben s a poros akták mögött Jókai emlékek motoszkáltak. (Jókainak van egy novellája, amelynek „Párbaj az Istennel” a címe s a cím miatt erős polémiaja támadt Gyulai Pállal, aki meg is haragudott rá emiatt).

A tönkrement keleti kereskedő tovább sirta szomorú sorsát. A kulcsos rendőr pedig esendesen lesegítette a fogdába, ahol kiáludta mámorát. Ma hazaküldik.

Persze a nagy fenyegetődzés és hajdani magas barátkozás nem mentette meg attól, hogy meg ne büntessék. A Rákóczi-uton botrányt okozott s ezért 10 korona büntetést fizetett.

Elmenőben megjegyezte:

— Majd ad maguknak ezért Vázsonyi! . . .

Halál a színpadon.

Egy színésznő tragédiája.

Debrecenből jelentik: Megrendítő eset történt tegnap este az itteni Uranos mozgószínház előadásán. A színlapok és a reklámok Farkas Pál színésznek és feleségének, Palugyay Margit kabaréénekesnőnek felléptét hirdették és a közönség ebből az alkalomból zsufolásig megtöltötte az Uranos mozgószínházat.

A fiatal színészpár egy egyfelvonásos darabban akart fellépni. A darab úgy van beállítva, hogy a színpad hátulsó részén nyitott ágy van elhelyezve.

Alig lépett Palugyay Margit a színpadra s alig mondott el néhány szót a szerepéből, heves rosszullet fogta el. Mindazonáltal tovább akart játszani, de hang nem jött az ajkára és egész testében remegni kezdett. Nagy nehezen kitámolygott a kulisszák mögé, a hol a színészek nagy rémületére összeesett.

A színpadon nagy ijedelem, valóságos pánik támadt. A függőnyt leeresztették és a szerencsétlen művésznőt lefektették a rekvizitumként felállított színpadi ágyra.

A kollégák orvosért szaladtak, a többiek pedig addig élesztgetni kezdték az eszméletlen állapotban levő színésznőt. Mire azonban az orvos megérkezett, a szerencsétlen színésznő meghalt.

Az orvos a halál okát eddig még nem tudta megállapítani.

A városban a szerencsétlen színésznő iránt általános a részvét.

Megvadult lovak.

Izgalmas jelenet a Szt. László-téren. — A mentők napja.

Tegnap délelben fél 1 órakor könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt az újvárosi Kishidfőnél.

Egy uriaszony: Barczán Gyula nagyürögdi jegyző felesége kétfogatu kocsin hajtattott Újvárosról Olasziba. Már a Szent László templom mögött voltak, mikor a falusi lovak egy arra haladó villamostól megbokrosodtak és a kocsi elragadták. A kocsis nem tudta visszatartani a megvadult állatokat, melyek örült iramban rohantak egyenesen a villamos alá.

A kocsiiban ülő uriaszony rémülten nézett körül, hogy milyen módon szabadulhatna meg a biztosnak látszó haláltól. Mikor aztán látta, hogy más menekvés nincs, kiugrott a hintóból. Ugrás közben azonban a sárga selyem szoknya beleakadt a sárhányóba és a jegyzőné a kocsi maga után vonszolta.

A szemtanúk rémülten siettek a vérben fekvő uriaszony segítségére, aki a karján, arcán és fején súlyos sérüléseket szenvedett. Óvatosan felemelték az eszméletlen Barczánét és bevitték az Aranykereszt gyógyszerárba, ahol dr. Konrád Márk kötözte be a sebeit.

A jegyzőné aztán a mentők Arany János-utcára, Kun Adolphoz szállították, ahol a súlyos, de szerencsére nem veszélyes sebeket kiheveri és csak azután megy haza Nagyürögdre.

Tegnap délelőtt még három esetben volt a mentőknek dolguk. Latzkó Máriát, aki a Vigadóban van alkalmazva heves tájdalmak lepték meg. Elszállították. Özv. Földes Béláné 55 éves mosónő az utcán elesett és kitorpte a lábát. Török Istvánét pedig az ura verte el véresre, hogy belső sérülései miatt a kórházba kellett szállítani.

..HIREK..

* **A polgármester Aradon.** Rimler Károly polgármester tegnap Aradon járt, hogy a Weitzner-gyárban megsürgesse a 3-ik vashid felszerkeztését. A polgárnagy tegnap este már hazaérkezett Nagyváradra.

* **A XII. katolikus nagygyűlés védői.** A XII. országos katolikus nagygyűlés védőségét a püspöki kar tagjai közül Hor-nig Károly báró veszprémi bíboros püspök és Frentiu Traján Valér dr. lugosi gör. kat. püspök fogadták el az Országos Katolikus Szövetséghez, mint a nagygyűlések rendezőségéhez intézett megleghangu levélben.

* **A katolikus intézmények cím-tárának** folytatásaként a Katolikus Köz-löny 12—15 egyesített száma közli a kalocsa-bácsi főegyházmegye, továbbá a csanádi, erdélyi és nagyváradai egyházmegyék területén alakult társadalmi szervezeteket. Az Országos Katolikus Szövetség, mely a XI. katolikus nagygyűlés határozatának végrehajtásaként szerkeszti a cím-tárat, ezt az újabb füzetét is megküldte az összes érdekelteknek, elsősorban az illető egyházmegyék plébánosainak.

* **A katolikus társadalmi intézmények címtárának** újabb füzeté, mint a Katolikus Közlöny 8—11. egyesített száma most jelent meg. Ez a füzet magában foglalja a székesfehérvári, szombathelyi, váci és veszprémi egyházmegyék területén alakult társadalmi szervezeteket. Ezzel az esztergomi tartomány 11 egyházmegyéje befejeződött s a Katolikus Közlöny legközelebbi számában a kalocsa-bácsi tartomány egyházmegyéinek címtára kezdődik. Az Országos Katolikus Szövetség ezt a füzetet is szétküldte az összes érdekelt plebániáknak.

* **Megjött a millió.** Nagyvárad városa tudvalevőleg 3 millió korona kölcsönt vett fel a berlini Wilhelm biztosító intézettől és pedig úgy, hogy a kölcsön felét május 1-én, másik felét pedig augusztus 1-én kapja meg a város. Az összeg felét májusban már felvette a város. Most pedig megérkezett a kölcsön másik fele. Az Osztrák-Magyar Bank tegnap értesítette Nagyvárad városát, hogy a berlini biztosító társaságtól megérkezett a város részére 1.267.000 korona, s intézkedjék a polgármester az összeg felvétele iránt. Tehát van pénz, csak építsen a város, hogy legyen munka még a télig.

* **A kolera ellen.** Szegedről jelentik, hogy a tiszti főorvosi hivatal széleskörű óvintézkedéseket tett a kolera behurcolása ellen. A szegedi vasuti állomásokon legközelebb rendkívüli orvosi szolgálatot létesítenek a rendőrség pedig utasította a háztulajdonosokat, hogy gondoskodjanak a fertőtlenítésről. A tiszti főorvos már régebben fölhívta a közönséget, hogy a Tisza vizét ivásra ne használja. A belügyminisztérium közlése szerint úgy a helyszínen lévő közegészségügyi főfelügyelőtől, mint a közigazgatási helyi hatóságoktól beérkezett jelentések szerint Temesszigeten újabb gyanús megbetegedés nem fordult elő.

* **A koalíciós kormány pere.** Az aradi választás alkalmából Herczeg Ferenc országgyűlési képviselő szintén Aradon tartózkodott s beszédében éles bírálatot mondott a koalíciós kormányról. A koalíciós kormány most Vázsonyi Vilmos dr útján rágalmazásért bünvádi eljárást indítanak Herczeg Ferenc ellen. A följelentés megtételével megbízott Vázsonyi Vilmos dr most gyűjti a meghatalmazás aláírásait, ami még némi ideig eltart, mivel a koalíciós kormány volt tagjai különböző helyeken tartózkodnak. A beérkezett meghatalmazások után az eljárást nyomban megindítja.

* **Ezüstlakodalmom.** Csendben, családi körben emlékezett meg egy derék iparos pár házasságuk 27. éves fordulójáról. Fleisz Mihály és neje 27 évvel ezelőtt fiatalos lelkesedéssel, hittel, reménységgel állottak az Ur oltára elé s most, mikor már szép családdal bírnak, nem éppen azzal a fiatal lelkesedéssel, de megerősödött hittel, reménnyel és szeretettel siettek az Isten házába hálát adni a hosszú éven át vett jókért s kitartást és erőt kérni az élet további küzdelmeihez. Szép családdal áldotta meg a Mindenható őket. 13 gyermek közül 4 életben van s ami a legmeghatóbb volt, a legfiatalabbik mint ministráns segédkezett az Ur oltáránál, a legidősebb pedig, — ki már maga is családos, — imáján kívül szép esengő hangjával előadott énekével eszedezett a jó Istenhez szüleiért. Igazi keresztyény magyar iparos család. A mai korban fölemelő látvány s követendő példál szolgálhat igen sok embernek. Istenben vetett hit és bizalom s emellett szorgalmas munka megnyugtató az ember lelkét s boldogságot hoz úgy e földön, mint a tulvilágon. A Mindenható szent kegye kísérje őket továbbra is az élet nehéz és göröngyös útján.

* **A Krupp-ágyugyár pöre.** Hetek óta az egész német sajtó nagy felháborodással tárgyalja az esszeni Krupp-ágyugyár ügyét. A világhírű ágyugyárt ugyanis azzal vádolják, hogy a német hadügyminisztériumtól fontos katonai titkokat szerzett meg és elárult. A föltűnést keltő ügyben július 31-én tartják meg Berlinben a fő tárgyalást.

* **Az ugrai aratóünnepély szereplői.** A „Tiszántul“ adta legelőször hírül, hogy Bölöny József ugrai kastélyában nagyarányu aratóünnepélyt rendeznek. Most már egészen pozitív formát öltött az ünnepély megtartása úgy, hogy a műkedvelők által előadandó „Gyurkovits lányok“ szereplőinek nevét is közölhetjük. A vigjátékban a biharmegyei intelligencia fiatalosága fog játszani a következő szereposztásban: Radványi ezredes — Nagy Ákos, Horkay Feri — Nagy Aladár, Gyurkovitsné — Cziby Rózsika, Katica — Hajdu Emy, Sári — Domokos Ica, Ella — Balázsházy Erzsike, Mici — Molnár Jerne, Liza — Hartmann Tonesi, Klári — Rózsa Valerin, Terka — Domokos Erzsike, Sándorfy — Cziby Károly, Gida báró — Gede István, Semessey — Balla István, Kemény Tóni — Molnár Árpád. A rendezés és szereptanítás a legjobb kezekben van. Bihari Ákos tanítja a gentri-ifjúságot, úgy hogy Herczeg Ferencnek és gr Tisza Istvánnak, akik szintén jelen lesznek, igazi műelvezetben lesz részük.

* **A csillogó Csillagváros.** Tegnap délután Gerő Ármán főkapitány Vadász József ker. rendőrfelügyelővel kihajtatott Váradvelencére és Csillagvárosra, hogy felülvizsgálja a köztisztviselési állapotokat. A főkapitány teljes megalégedését nyilvánította Vadász Józsefnek. Mindenütt a legpontosabban végrehajtották az óvintézkedéseket. A főkapitány ezen a héten sorra látogatja az egyes kerületeket.

* **Kinevezés.** A nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke dr Götz Miklóst és Pesits Demeter jogszigorlót, dijs joggyakornokká nevezte ki.

* **Katonai szemle a Vérmezőn.** Tegnap délelőtt fél kilenc órakor nagy katonai szemle volt a Vérmezőn. Budapest helyőrségének összes csapatai kivonultak. Ez alkalommal diszitették fel a tiszteket és a legénységet őfelsége által rendszeresített emlékkeresztekkel. A kivonuló csapatok felletti jelentés átvétele után Tersztyánszky tábornokszernagy, hadtestparancsnok feldiszitette a tábornokokat és a csapatparancsnokokat, akik viszont a csapaton belül tisztjeiket, ezek pedig a legénységet diszitették fel. A feldisztetés után a csapatok diszfelvonulást rendeztek a hadtestparancsnok előtt, aminek végeztével a parádés ünnepély véget ért. A kereszttel, amely tombakfémből készült, 1912—1913 feliratot visel és két fekete sávval csikozott sárga szalagon függ, azokat a tényleg szolgáló egyéneket diszitették fel, akik a balkáni háború következtében különös rendszabályok — és fokozott készség mellett, legalább négy hetet szolgáltak.

* **Helyreigazítás.** A Tiszántul tegnapi számában „Zielinszky tanár szakvéleménye a csatornázásról“ című cikkünkbe a lázas, gyors munka közben egy passzus esuszott, melyben a város főmérnökének a csatornázási munka körül tavaly tanúsított ellenőrzési tevékenységére olyan célzás tételik, mely félreértésekre és kedvezőtlen magyarázatokra adhat alkalmat. Ez a pasz-

szus az éjszakai gyors munkában érthető elírás következményeként került a cikkbe. Eszünk ágában sem volt a főmérnök urat bármi tekintetben meggyanusítani, a mit az említett cikk helyreigazításával készséggel konstatálunk.

* **Vasuti jelenet.** A cselekmény színlépe a luzerni pályaudvar. Egy ur végigsietett a perrenon és helyet keres az erősen megtelt vonaton. A vasuti hivatalnokok nagyon el vannak foglalva és nem törődhetnek minden egyes utassal. Végre talál helyet az első ur egy másik igen kövér ur mellett. De az ülésen egy fekete utazótáska fekszik.

— Ez a hely el van foglalva — mondja a kövér ur. — A barátom ül rajta. Kiment, de mindjárt visszajön.

A helykereső ur látja a többi utazó arcán, hogy a valóság nem így áll.

— Amíg a barátja nem jön, várni fogok. Hi megjelenik, átengedem majd a helyet.

Az indulás jele felhangzik.

— A barátja siethetne egy kissé — mondja az első ur és leteszi az ülésről a bőröndöt, hogy leülhessen. A vonat elindul.

— Oh, a barátom lekészt — mondja a kövér ur.

— Nem tesz semmit, de legalább a táskáját ne veszítse el — felel az első ur.

Megragadja a fekete bőröndöt és kidobja az ablakon. A kövér ijedten ugrik fel. Természetesen az övé volt a fekete bőrönd.

* **Neglopta az anyját.** Marosludason Schwart Gizellát neglopta Barta Imre 16 éves kereskedelmi tanuló fia. A zárt szekrényből egy pár brillians fülbevalót és egy brillians gyűrűt 1200 korona értékben, azonkívül 1540 korona készpénzt lopott el. Fiuméből ment haza látogatóba édesanyjához, ahol a lopást elkövette és bucsuzás nélkül eltávozott hazulról. Valószínűleg Fiuméba tért vissza. A rendőrség nyomozza.

* **Eltűnt gyermek.** Fülöp János 13 éves elemi iskolai tanuló megszökött. A gyermek sűrű nadrágot, kék mellényt és tarka inget viselt, amidőn 8 nappal ezelőtt Uri-utca lakásról eltűnt.

* **Árlejtés szénaszállításra.** A temesvári cs. és kir. 7. hadtest hadbiztonsága, a temesvári élelmezési raktár szükségletéhez még hiányzó 4600 gl. szénaszállításának biztosítására pályázatot hirdet. Ezen termelési vásárlás iránt a pályázati ajánlatok a folyó évi augusztus hó 8-ik napjáig nyújtandók be a temesvári hadtest hadbiztonságához. Nagyvárad, 1913. július hó 28. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József, elnök, Dr Óláh Béla, fogalmazó.

* **Házasodik az uram — háromszor és utoljára.** Páratlanul lázas érdeklődés, két színigzsufolt ház élvezte végig tegnap este a Vigadó mozgóban a „Házasodik az uram“ előadását. A ragyogó, rendkívül mulatságos kinema-szkeccs könnyekig megkacagtatót tegnap is mindenkit. Mály Gerő, valamint művésztársa, az elragadóan kedves Marosi Adél, Hajnóczi Lili, nemkülönben Fehér Gyula, Szőregh Gyula és Sándor József sok tapsot arattak. Tekintve, hogy sokan nem kaptak jegyet, ma, szerdán három bucsuelőadás lesz és pedig 6, 8 és 10 órakor.

x **Utasok,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsarnokát (Váradvelencei állomáson) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dráher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

* **CSODASZÉP, friss, idej termésű csemege-szőlő!** Őszibarack, cukordinnye, au-ztra ai idej alma, friss paradicsom stb. Kitűnő hegyi borok, kőbányai szalon és ma-láta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemege üz-letében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgykö-zönseg szives figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass női divatszalonban** készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mér-sékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Különlegességi** cukorka- és csemege-üzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bon-bonniere** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege külön-legességek izét. Ezért mindenkinek saját érdeke egész-ségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezzé-be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

x **Két jégásztól a városban,** szemben találják magukat egy régi ismerősökkel Pista barát-jukkal, a mint ránéznek fe tünik előttük, a barátjuknak **elegáns felöltője** van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divat-ruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu mellett.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-nyos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtud-hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hun-gária cipőgyár r.t.

x **IX évfolyam augusztus 1-én.** Vi-gyáznai tessék, hol vásároljon e hónap olcsó és jó árut. Egy waggon befűző cukrom érkezett, míg a készlet tart, kilója 88 fillér. Aszódi 8 féle zamatu mágnás pergelt kővéi, melyhez hasonló nem létezik, egy negyed kiló 1 K 10 f. Sajat darálású porcukor, ki ója 90 f., 1 kiló hollandi csokoládé 2 K 10 f. egy negyed kiló erő és hízó kakao 1 K. Brassói elsőrendű szalámi 1 kiló 4-50 K, valódi Ementháli sajt ki ója 2-30 K, finom íptói túró 1 kiló 1 60 K. Tisztelettel meghívom a bevásárló közönséget Kossuth-utcai főüzletembe. I. fiók Kert-utca, II. fiók Rákócz-ut Kis Dávid tőzsdé mellett. Aszódi Trieszti Kávé- és Tea közvetlen behozatala, cukorka és csokoládé nagykereskedő.

x **A Betfia barlang titka** már fel van fedezve, de az is nyit titok, hogy játé-kot, ajándéktárgyat és egyéb bazárcikket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegeteket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javi-tással együtt **Hatvany** és **Szentmiklósy** szü-csők, Nagy Sándor-u 1.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi mű szer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagy-váradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Szenzáció a Korona kávé-házban.** Ma és minden este a Korona kávéház-ban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmes-ternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** cselló-művész, **Kőváry Józsa** primékesnő, **Báthory Adél** zongoraművész, **Földesy Lili** kitűnő harmo-nista, **Füredi** nővérek dob és hegedű művésznők és **Várady Franciska** nagybőgősnő, a társulat magán-számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hang-verseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szárvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve **Feketéknél Szent János-utcán,** Kis-pipa mellett.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete is-mét megnyitott Rákóczi-ut 18. Meglepő olcsó és szo-lid árban szerezhethők be finom férfingek á 2—, láb-ravalók 1—, gyermek-kötények —50, gyermek harisnyák —24, 12 drb finom batiszt zsebkendő 3—, férfi és gyermek sapkák már —36 fillértől, női kesz-tyük —18 fillértől, vászoncipők —60 ftól. Mind-ezeken kívül kaphatók férfi és női harisnyák, női előtt lüster és vászon kötények, férfi és női esőernyők, előtt és siffon szoknyák, bőr és acél áruk és sétatörek nagyválasztékban. Nagyobb mennyiségű legújabb öngyuj-tót —50 fillérével árusítjuk ki.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automo-bilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Körház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, újonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelésé és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobili-ta körökben átalános meglepedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdo-osok között régen érzett közük-séget p-tól.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszer-rűbbtől a leediszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Ismét megérkeztek** elegáns modell-kalapok **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fátvolyok is kaphatók. Telefon 130 sz.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

sáinhazi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Erdekében áll,** hogy megrendelé-seivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** uri-, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17.** Telefon 832 sz.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek ta-nácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház** emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Ér-tekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsab-ban lehessen hölgyeinknek a megrendelése-ket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

Valódi **Chassala szandá-lok,** amerikai tennis cipők és szabadalmazott tennis in-gek kizárólag

REICHARD áruháza
cégnel kaphatók.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(**DIÓSY MISKA**)

CIMFESTŐ, ZOMÁNTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a **Schlauch-téri kioszk** mindennap **jeges-kávét** és **fagyaltot**, kisadag fagyalt 24, nagyadag fagyalt 30 és jegeskávé 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesz-nek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigány-zenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget unne-p és vasárnap.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (**EMKE** kávéház emeletére) helyezte át.

Olcsó gyógykurák itthon.

Hűléses, csúzos, rheumás fájdalmak el-len iszap, forró lég, fenyő-fürdők. Ál-matlanság ellen villanydelej gyógyítás, hizlaló, soványító kurák.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Beniakóknak olcsó pensio.

OCCASSIO ELADAS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

TANÜGY

A ipariskolai tanfolyam bezárása. A vallás- és közoktatásügy m. kir. miniszter városunkban a szakirányi iparostanonciskolával kapcsolatban iparostanonciskolai tanítók részére közismereti tanfolyamot rendezett e hónapban, melynek az iparostanonciskolai tanítók szakszerű továbbképzése volt a célja. A tanfolyam tegnap ért véget. A vizsgálatokon a kereskedelmi minisztérium részéről Vig Albert orsz. ipariskolai főfelügyelő, a vallás- és közoktatásügyi minisztériumból pedig Littván Sándor ipariskolai szakfelügyelő volt jelen. Az ország különböző részéből egybegyűlt tanítók mind dicséretes eredményt tanúsítottak. Nagyváradról Mikes Odön, Eizele Sándor és Zöldy Bertalan tanítók vettek részt e tanfolyamon:

TÁVIRATOK

Krobotin a királynál.

Ischl, jul. 29.

Krobotin ma másfél óras kihallgatáson volt a király előtt. Folyó ügyekről tett jelentést. Résztvett a dineren is.

Ujabb kolera.

Temesvár, jul. 29.

(Saját tud.) Dr Fábry Géza vármegyei t. főorvos ma táviratilag jelentette a belügyminisztériumnak, hogy Becsenyák Sándor nevű munkás kolerában meghalt.

Vakmerő rablótámadás.

Budapest, jul. 29.

Ma délután 4 órakor Smie Jakabné trafikjába beállított egy Voss Mihály nevű csavargó és fojtogatni kezdte az asszonyt. Egy hivatalnok letéperte a támadót, akit tartóztattak. Az asszony sérülése nem súlyos.

Pallavicini őrgróf életveszedelemben.

Konstantinápoly, július 29.

Midőn Pallavicini őrgróf osztrák-magyar nagykövet a tengerparton a francia nagykövetség palotája előtt elhajtattott, lovai valamitől megijedtek, elragadták a kocsit és a kocsival együtt a tengerbe zuhantak. — Pallavicini őrgrófnak sikerült az utolsó pillanatban kiugrani a kocsiból. A kocsis megmenekült.

Megtalált turista.

Insbruck, jul. 29.

Ma este megtalálták a másik eltűnt turistát, Sonwalt tanárt is. Súlyos sérülései vannak. A stammi nyeregben feküdt eszméletlenül.

Horvát béke.

Zágráb, jul. 29.

(Saját tud.) Ugy látszik, hogy a Skerlec rezsim alatt Horvátországban normális állapotok lesznek. Ma gyűlésezett az új koalíciós párt, amelyen lelkesen foglaltak állást a béke mellett.

NYILTÉR

Hungária borozó (büffa)

megnyílt

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt
Royallal szemben, szolid női kiszolgálás,
nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok,
külön termék rendelkezésre. A
n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Ösztreicher József
vendéglős, a szalon kávéház
volt tulajdonosa.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irta Dús László.

(Folytatás.)

72

VIII. Bonifác pápa porba hajtotta fejét az oltár előtt és mély áhítatba merült.

Gergely érsek, Magyarország primása állott őrt az imádkozó szentséges atya mellett, hogy meg ne háborítsa őt semmi emberi lélek.

És amikor a nyolevanhárom éves szentséges atya elvégezte imáját, fölemelkedett az oltár lépcsőjéről, arcán véghetetlen nyugalom ült és arca ragyogott mint az aranykehely a napsugár özönében, szemeiben a jámborság szent tüze égett és ajkain felzendült a hálaadó ének: Te Deum, landámus!

Ez alatt Massimo Orsini egyre küzdött, a testőrök az ütött sebektől vérezve lépcsőről-lépcsőre vonultak a kápolna felé az utat védelmezve.

Orsini mellett egy testőr állott.

— Menj a kápolnába! — nézd meg, mit csinál a pápa ő szentsége? mondá a testőrnek.

Ez felfutott és mikor visszatért jelentette:

— Fejét az oltár lépcsőjére hajtva imádkozik!

— Akkor rajta, szorítsuk vissza a Colonnákat! — kiáltott Orsini és megrohanta ellenségeit, akik a szörnű csapások elől meghátráltak.

És folyt a küzdelem tovább és egyenként hullottak a testőrök.

Orsini ismét szólott a testőrnek:

— Menj, hallgasd meg, mit mond a pápa!

A testőr ment és mikor visszatért jelentette:

— A hálaéneket éneкли!

Massimo oda szólott testőreinek:

— Tovább küzdünk, amíg birjuk fegyvereinket!

Majd így szólott a testőrhöz:

— Menj, tekints körül a kápolnában.

A testőr ment és visszatérve jelentette:

— A kápolnában senki más, csak a feszület.

És Massimo Orsini oda szólott a még megmaradt harcosainak.

— Utánam hősök, az Istenért és egyházáért!

— Megvillogott széles pallosa a levegőben, hárman-négyen követték utjában és bele vágta a Colonnák seregébe, véres utcát szelve magoknak le egészen a hegy lábáig, itt azután, ahol széles volt a tér, rájuk rohant a fölkelők nagy tömege és leölve a testőröket és vezérüket, Massimo Orsinit.

Amikor a szörnű hare után Stefano Colonna di ferro és Giovanni Sciarra Colonna biboros a felkelők élén felrohant a kápolnához, hogy elfogja a szentséges atyát, nem talált ott mást csak az oltár felett a falon függő feszületet, amiről az istenember fájdalmas tekintete nézett le rá, mintha keseregne a felett, hogy az ő anyaszentegyházának ilyen hivei akadnak.

Giovanni Sciarra Colonna biboros az oltár lépcsőjére térdepelve mély alázattal vetett keresztet magára és némán imádkozott, szemét a feszületre függesztve.

Hozzájuk érkezett Nogaret Vilmos kancellár is és nem tekintve a hely szentségét és a biboros szent áhítatát, haragosan kérdezte:

— Hol van Cajetani Benédék?

Stefano vállat vont, jelölül annak, hogy nem tudja.

A francia kancellár sarkon fordult és a tisztelet minden jele nélkül hagyta el a kápolnát.

XXVI.

VIII. Bonifác pápa távozásának hírére a bibornokok, minthogy Gaetano a Quirinálba be nem eresztette őket, a Vaticánba siettek afelett tanácskozni, hogy mi a teendő? — mert amint ezt az ostrai biboros püspök, Bucasini Miklós kijelentette, VIII. Bonifác minden értesítés nélkül hagyta el Rómát és tudtul sem adta, hogy hova megy.

A Colonnák pártján levő egyik biboros kijelentette, hogy a pápa eltávózkodása olyan módon történt, ami egyértelmű a lemondással.

Gentilis Monteflorum biboros ennek az értelmezésnek ellene mondott, mert a pápa csak jogával élt, ami emberi jog, hogyha üldözött kikerülendő Rómából eltávózkodott annál inkább, mert köztudat, hogy a francia király kancellárja bilincsekbe verve akarja őt Franciaországba vinni, hogy pedig VIII. Bonifác nem tudta, hogy hova menekül, ez természetes is, mert azt maga sem tudhatta, mivel maga a hádsereg vezére, Landulfo Colonna is inkább ellene mint mellette nyilatkozott.

Ez alatt megnyílt a Colonnalota kapuja, a palota eselédsege ünnepi ruhába öltözve, sorsfalat képezett és úgy várta az agg biborost.

Giacomo Colonna, fején a bibornoki kálppal, vállain a hermelines köpenyvel, mellén a nagy aranykeresztel, kilépett a diszteremből, büszkén, egyenesre kiemelkedve lépett ki és ment a Quirinál felé, utjában áldást ossza az eléje térdelé hiveknek.

A biborost udvarmestere követte.

Mikor a Quirinálhoz értek, a biboros parancsára az udvarmester kardja markolatával megütötte a kaput.

Az őt lekiáltott a falról:

— Ki akar lejönni?

— Giacomo Colonna biboros ő Szent-sége: — válaszolt az udvarmester.

— Ide csak a pápa 6 Szentsége jöhet be! — felelt az ur.

A biboros sértett önérettel távozott. Az agg papifejedelmet a többiek mély meghajlással üdvözölték és ő úgy fogadta azt, mint teljesen megillető tisztelet megnyilvánulását.

— Cajetani Benedek bitortla a pápai trónt! — szölt Giacomo — megszökött, ideje, hogy pápát válasszunk.

A Colonna párti biborosok helyesléssel üdvözölték Giacomo szavait, míg Gentilis kijelentette, hogy a conclavét nem lehetett összehívni, nem mult el a tizenegy nap és így pápát választani nem lehet.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.38
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.92
Októberi rozs	— — —	9.—
Juliusi tengeri	— — —	—
Aug. tengeri (1913)	— — —	7.90
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.28
Októberi zab	— — —	8.19

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	817.50
Oszták hitelrészvény	—	620.—
4%-os koronajár dék	—	81.15
Oszt. magy. államv.	—	693.—
Jelzálogbank	—	414.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.50
Hazai bank	—	279.—
Magyar bank	—	537.—
Keresk. bank	—	3610.—
Rimamurányi	—	691.—
Salgótarjáni kőszén	—	751.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1020.—
Közuti vasut	—	637.—
Városi villamos	—	358.75
Adria	—	538.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 89	8 11
V.-Velece >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:43 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Mindenki muzsikálhat!

Wagner «Hangszer-Király»

különleges elsőrendű hangszereivel.

Budapest, József-körút 15. (Telefon.)

- Varázshagedű, felszereléssel 6 korona.
- Csodaráztrombita, erős rézből 6 korona.
- Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
- Harmonika, tánc részére 10 korona.
- Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona.
- Javítási szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a Wagner névre és a 15. házszámra.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

20118—1913 szám.

Felhívás.

Belügyminister ur távirati értesítése szerint Szerbia több városában a kolera fellépése bakteriologiailag megállapítván, a közegészség megóvása érdekében, felhívom a háztulajdonosokat, hogy házuk előtti folyókat meszt-jel fertőtlenítsék.

Egyben elrendelem, hogy a szálloda, vendéglő és más nyilvános helyiségekhez tartozó árnyékszékek naponta 10%-os nyers karbololdattal avagy mesztjejjel fertőtlenítsenek, annál is inkább, mivel fenti rendelkezéseim végrehajtását közegimmal ellenőriztetem s a mulasztók megbüntetésére és az elrendelt munkálatoknak fél költségére leendő végrehajtása végett intézkedni fogok.

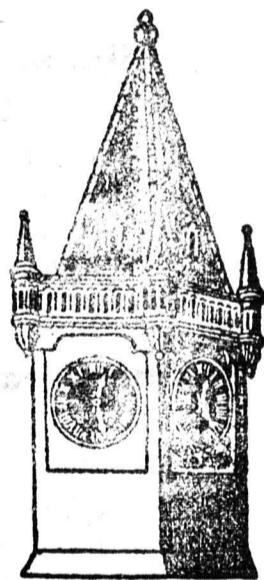
Nagyvárad, 1913 július 22.

Gerő, rendőrfőkapitány.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása, víz hőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-31 a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirida, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetét, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

- A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja. 16 fill.
- B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- D) osztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.

A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tör.

Tűz- és betörésmentes

pénztárakreányok (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárakreányok (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárakreányokban a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, ön maga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né elsőrangú fűszer- és csemega kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhárts, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára ::**

Nagyvárad városi tisztviselői hivatalától.

830—1913. szám.

Hirdetmény.

A m kir belügyminiszter ur 111000—1907. VII. B M. számú körrendelete és a városi tanács 15197—1907 számú véghatározata alapján felhívom mindazokat, akik egy netalán fellépő kolera-járvány esetében felállítandó kolera-kórházban mint ápolók 6 korona napidíj és ételmezés és mint fertőtlenítők 5 korona napidíj mellett alkalmaztatni óhajtanak magukat, hogy ebbeli szándékukat naponként délelőtt 1/29 órától 10 óráig, a városi tisztviselői hivatalnál (Városház) Körös-utcai bejáró, földszint 32 ajtó, jelentsek be.

Nagyvárad, 1913. július 27.

Dr. Nemes,
tisztviselő h.

Ha nincs megelegetve szabójavai, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvköttők,

szuszpenzorionok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytájak, bidég,

anatómiai

sérvköttők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön probaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendédmény.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett Európai hírű 4° C. meleg természetes hév víz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1-60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitűnő konyha. Villanyvilágítás. Telefon, interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Legujabb!
Ha hegedülni
óhajt megtanulni, rendelje meg
a tisztán kidolgozott, remek
hangu, domboru hegedüt, tok-
kal, 16 drb. felszereléssel és
mesés ajándékkal együtt
csak 12 koronáért

Wagner a „HANGSZER-KIRALY”
országzerte elismert elsőrendű hangszeráruházában
Budapest, József-körút 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÓVÁS: Figyeljen jól a
pontos címre és házszámra.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
velek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztít-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

**sirkőraktára és
kőfaragó telepe**

**Nagyvárad
Rákóci-u. 20.**

A
jó bornak

nem kell ezégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan beren-
deztet étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termé-
sü borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. Abonensek naponta
felvételnek.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

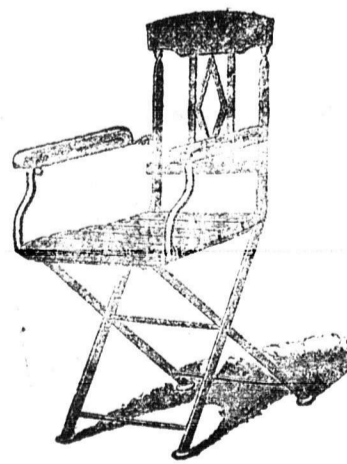
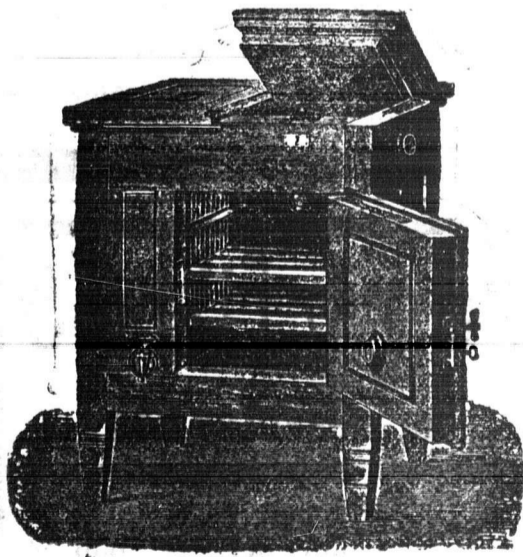
évlámpák

állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz,
FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek
vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.